

U skladu s čl. 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20) te čl. 38. Statuta Turističko-ugostiteljske škole, Split, Školski odbor škole je na svojoj sjednici održanoj dana 02. listopada 2020. god. donio

PROTOKOL O POSTUPANJU

TURISTIČKO–UGOSTITELJSKE ŠKOLE

U SLUČAJU POJAVE NASILJA

UVOD

Članak 1.

Protokol o postupanju Turističko–ugostiteljske škole u slučaju nasilja (u daljnjem tekstu: Protokol) se odnosi na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama sa ciljem zaštite učenika i svih djelatnika Turističko–ugostiteljske škole (u daljnjem tekstu: Škole) koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na važećim odredbama: *Zakona o Odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* i drugim podzakonskim aktima Škole.

Protokolom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, nastavnika, drugih djelatnika Škole, učenika i roditelja/skrbnika djeteta.

Protokol treba biti dostupan na uvid svima u Školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati sve djelatnike, učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Protokol sadrži:

- I. Općeprihvaćena definicije nasilja među učenicima,
- II. Općeprihvaćena definicija vršnjačkog sukoba,
- III. Općeprihvaćena definicija zlostavljanja i zanemarivanja djeteta,
- IV. Općeprihvaćena definicija seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja
- V. Postupanje Škole u slučaju nasilju među učenicima
- VI. Postupanje Škole u slučaju vršnjačkog sukoba
- VII. Postupanje Škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji učenika
- VIII. Postupanje Škole u slučaju nasilja odrasle osobe prema učenicima koje se dogodilo u školi (djelatnika, roditelja, nepoznatih osoba),
- IX. Postupanje Škole u slučaju nasilnog ponašanja među odraslim osobama koje se dogodilo u Školi
- X. Postupanje Škole u slučaju nasilja učenika prema djelatnicima Škole
- XI. Postupanje Škole u slučaju seksualnog nasilja nad učenikom
- XII. Evidencija Škole o sukobima i nasilju
- XIII. Prevencija nasilja
- XIV. Obrasci

Koordinatori protokola o postupanju Škole u slučaju nasilja su ravnatelj i stručna služba Škole.

I. Općeprihvaćena definicija nasilja među učenicima

Članak 3.

Definicije nasilja i vršnjačkog sukoba preuzete su iz *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima*.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog ili više učenika. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije učenika od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje učenika u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od učenika (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom učeniku namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

U svim slučajevima saznanja o nasilju među učenicima u Školi koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s važećim *Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima*.

II. Općeprihvaćena definicija vršnjačkog sukoba

Članak 4.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među učenicima i mladima od vršnjačkog sukoba.

Vršnjački sukob ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za učenike u sukobu;
- učenici ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu;

- mogu dati razloge zašto su u sukobu;
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog;
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
- mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

III. Općeprihvaćena definicija zlostavljanja i zanemarivanja djeteta

Članak 5.

Definicije zlostavljanja i zanemarivanja djeteta preuzete su iz *Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja*.

Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina sukladno Konvenciji o pravima djeteta. Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog i/ili seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći.

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov psihički i tjelesni razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna.

U svim slučajevima saznanja o zlostavljanju i/ili zanemarivanju djeteta koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s važećim *Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja*.

IV. Općeprihvaćena definicija seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja

Članak 6.

Definicije seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja preuzete su iz *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*.

- Seksualno nasilje je svaki seksualni čin počinjen protiv volje druge osobe, uključujući seksualno izrugivanje i zadirivanje, zurenje, nepoželjne komentare, egzibicionizam, uvredljive telefonske pozive, nepoželjne seksualne prijedloge, prisilno gledanje ili sudjelovanje u pornografiji, nepoželjno dodirivanje, prisilan seks, silovanje, incest, bolan ili ponižavajući seksualni čin, prisilnu trudnoću, trgovinu ženama i njihovo iskorištavanje u industriji seksa.

Seksualno uznemiravanje i/ili napastovanje obuhvaća seksualna ponašanja koje ne uključuju nužno fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe, verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.

Seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje obuhvaćaju mnoge oblike seksualnog nasilja koji su teži od seksualnog uznemiravanja, a zakonski ne spadaju kategoriju silovanja. Najčešći oblici su neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti manipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju.

Silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja, a obuhvaća prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom i/ili objektima. Postoje silovanje u braku, silovanje u vezi, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu.

V. Postupanje škole u slučaju nasilja među učenicima

Članak 7.

U svim slučajevima nasilja među učenicima koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s *Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* odnosno skupom postupaka i mjera koja su predvidjela nadležna tijela i propisima na snazi.

U slučaju nasilja među učenicima u Školi svi djelatnici Škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i razdvojiti učenike;
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje;
- obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika i ravnatelja Škole.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među učenicima razrednik, stručni suradnik i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema učeniku, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika Škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
- ukoliko je učenik povrijeđen u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju učenika, otpratiti ili osigurati pratnju učeniku od strane stručne osobe liječniku te pričekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak učenikovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje učenika ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s učenikom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće.
- razgovori s učenikom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika Škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući učenikovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;

- roditeljima ili zakonskim zastupnicima učenika koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijest o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći učeniku u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja učenika te prorade traumatskog doživljaja;
- obaviti razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju spoznaje o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod drugih učenika koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći svjedocima nasilja;
- što žurnije obaviti razgovor s učenikom koje je počinilo nasilje uz nazočnost stručne osobe, ukazati mu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li neke okolnosti koje bi ukazivale da je i ono žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a Škola će poduzeti sve mjere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u Školi;
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike učenika koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja učenika te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, nadležnom upravnom tijelu županije, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima napraviti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima

Stručni suradnici dužni su ispuniti obrazac za prijavu nasilnog ponašanja dostupan na stranicama ministarstva nadležnog za obrazovanje.

VI. Postupanje Škole u slučaju vršnjačkog sukoba

Članak 8.

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki djelatnik Škole dužan je:

- odmah prekinuti sukob među učenicima;
- obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja Škole;
- razrednik, stručni suradnici ili ravnatelj obaviti će razgovore sa sukobljenim učenicima;
- dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu (restitucija);
- u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik, stručni suradnik i ravnatelj će pozvati roditelje u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku;

- prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad i/ili pedagoška / psihološka /defektološka pomoć) u Školi ili izvan Škole u dogovoru s roditeljima (skrbnicima);
- ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, Škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s važećim pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera;
- u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, Škola će postupiti kao u slučaju pojave nasilja među učenicima.

VII. Postupanje Škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji učenika

Članak 9.

U slučaju da neki djelatnik Škole obavljajući svoju dužnost dobije informaciju ili ima sumnju da je učenik unutar obitelji izložen ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemaren, taj djelatnik je dužan, u skladu s *Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece*, odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike Škole i ispuniti obrazac o opisu događaja za osobu koja prijavljuje događaj. Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- obaviti razgovor s učenikom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati učenika s daljnjim postupanjem;
- pozvati učenikove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici Škole posjeduju— ako je učenika zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja;
- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji i nadležnom upravnom tijelu županije;
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar Škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove;
- ako je učenik zlostavljan od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome centar za socijalnu skrb i postupati dalje u dogovoru sa centrom;
- ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati centar za socijalnu skrb i nadležnom upravnom tijelu županije;
- ako je učeniku potrebna pomoć ili pregled liječnika, s učenikom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik Škole tj. centra za socijalnu skrb;
- tijekom razgovora s učenikom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- surađivati s nadležnim centrom za socijalnu skrb i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

VIII. Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe prema učenicima koje se dogodilo u školi (djelatnika, roditelja, nepoznatih osoba)

Članak 10.

Prema *Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima*, u slučaju kada postoji sumnja ili saznanje da je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u Školi (djelatnika Škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) svaki učenik ili djelatnik Škole dužan je o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole koji će poduzeti sve mjere da se zaustavi nasilno postupanje prema učeniku.

Svaki djelatnik Škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku;
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika Škole ili drugog djelatnika Škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku i obavijestiti policiju;
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole;
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji i nadležnom upravnom tijelu županije;
- ravnatelj će o događaju obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, policiju, nadležno upravno tijelo županije te ministarstvo nadležno za obrazovanje;
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja učenika i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- kada stručni suradnik obavi razgovor s učenikom, ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Nastavničkog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje učenika (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u Školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da učenika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u Školi ili van Škole;
- u slučaju da je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja da bi mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik Škole ili centra za socijalnu skrb.

IX. Postupanje Škole u slučaju nasilnog ponašanja među odraslim osobama koje se dogodilo u Školi

Članak 11.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika Škole) prema drugoj odrasloj osobi u Školi te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor Škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u Školi, djelatnik Škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor Škole i zatražiti od nje da napusti prostor Škole;
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja Škole, stručnog suradnika ili drugog djelatnika Škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika,
- ravnatelj će o događaju obavijestiti policiju, centar za socijalnu skrb, nadležno upravno tijelo županije te ministarstvo nadležno za obrazovanje

X. Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatnicima škole

Članak 12.

Prema *Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima*, slučaju kada postoji sumnja ili saznanje da je djelatnik Škole doživio zlostavljanje od strane učenika u Školi, svaki učenik ili djelatnik Škole dužan je o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole koji će poduzeti sve mjere da se zaustavi nasilno postupanje prema djelatniku.

U slučaju da je djelatnik Škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika Škole, on treba o tome izvijestiti ravnatelja, stručne suradnike Škole i razrednika. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru;
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja;
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Nastavničko vijeće u skladu s važećim pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera;
- uključiti učenika u stručni tretman u Školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van Škole;
- o svemu izvijestiti centar za socijalnu skrb i nadležno upravno tijelo županije, a po potrebi i policiju;
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u Školi, zbog čega je Škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno da ravnatelj prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na

propisanom obrascu) izvijestiti nadležno upravno tijelo županije te ministarstvo nadležno za obrazovanje

- u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima te se savjetovati s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

XI. Postupanje škole u slučaju seksualnog nasilja nad učenicom

Članak 13.

U slučaju saznanja o seksualnom nasilju ili sumnje na seksualno nasilje nad učenicom Škola odnosno svi djelatnici su dužni postupati prema *Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*:

- odmah po primanju informacije iz koje proizlazi sumnja da je učenik doživio seksualno uznemiravanje ili seksualno nasilje obavijestiti ravnatelja, koji je dužan prijaviti sumnju o postojanju kaznenoga djela policiji i nadležnom centru za socijalnu skrb, te provesti razgovor s učenicom radi zaštite njegovih prava;
- poželjno je da razgovor vodi stručni suradnik u sigurnom okruženju, imajući na umu zaštitu prava osobe;
- važno je da djelatnik Škole ne ispituje učenika kako bi se utvrdile sve činjenice i okolnosti samoga djela, već da na smiren način sasluša učenika i to tako da ga ne prisiljava na detaljni opis djela, već dopusti učeniku da samostalno opiše situaciju, na način i u opsegu kako to samo želi;
- ako stručni suradnik nije dostupan ili učenik ne pristaje na razgovor s njima, razgovor može voditi i drugi djelatnik Škole u kojeg učenik ima povjerenja;
- ukoliko se radi o događaju koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i zaštitu te o svemu odmah obavijestiti policiju i nadležni centar za socijalnu skrb;
- osoba koja vodi razgovor s učenicom ili izvorom informacija, dužna je o tome voditi zapisnik i upoznati učenika s daljnjim postupanjem na njemu razumljiv način;
- Škola je dužna na traženje suda, Državnog odvjetništva RH ili policije dostaviti svu dokumentaciju koja je značajna za odlučivanje o pokretanju kaznenog progona, odnosno kazneni progon;
- tijekom cijelog postupka potrebno je voditi brigu o sigurnosti učenika te drugih osoba koje su izvor informacija.
- O samom događaju ravnatelj Škole dužan je žurno obavijestiti:
 - roditelje/skrbnike učenika;
 - nadležni centar za socijalnu skrb;
 - u slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni ili postoji sumnja na zlostavljanje od strane istih, obavijestit će se nadležni centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta učenika; ukoliko učenik ne pohađa odgojno obrazovnu instituciju u mjestu svog prebivališta, kontaktirat će se najbliži centar za socijalnu skrb (izvan uredovnog vremena policijska postaja kontaktirat će dežurnog stručnog radnika centra za socijalnu skrb);

- policiju ili Državno odvjetništvo RH (izvan uredovnog vremena Državnog odvjetništva RH obavještava se dežurni državni odvjetnik pri Istražnom centru Županijskog suda);
 - ako postoje vidljive ozljede ili uznemirenost, poduzeti mjere radi pružanja hitne liječničke pomoći;
 - obavijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem web obrasca za prijavu nasilnog ponašanja koji je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva što žurnije, a najkasnije u roku do 7 dana;
 - obavijestiti pravobraniteljicu za djecu;
 - obavijestiti pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom;
 - obavijestiti nadležnog školskog liječnika.
- Osoba koja vodi razgovor dužna je upoznati žrtvu i njezine roditelje o mogućnostima izvaninstitucionalne ili institucionalne pomoći i potpore.
 - Ako je počinitelj seksualnog nasilja djelatnik Škole, osoba koja ima o tome informaciju dužna je obavijestiti policiju i/ili Državno odvjetništvo. Ukoliko je počinitelj seksualnog nasilja djelatnik Škole ili se seksualno nasilje dogodilo u prostoru Škole, Škola dužna je žurno izvijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja bez obzira tko je počinitelj.
 - U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod djeteta žrtve ili drugih učenika, Škola će izvijestiti ministarstvo nadležno za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i druga ministarstva i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno/pedagoško/psihološku pomoć za učenike Škole. Nadležno ministarstvo će prema potrebi osigurati odgovarajuću stručnu psihološku pomoć za učenike Škole.

XII. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi

Članak 14.

Škola vodi posebnu evidenciju o sukobima i nasilju u Školi. Sastavni dijelovi Izvješća o sukobima i nasilju u školi su:

- a) Obrazac za evidenciju o nasilju (Prilog 1 ovog Protokola).
- b) Zabilješke o razgovorima sa žrtvom i počiniteljem nasilja
- c) Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi (Prilog 2 ovog Protokola)

a) Obrazac za evidenciju o nasilju

Obrazac popunjava osoba koja prijavljuje događaj te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku Škole.

b) Zabilješke o razgovorima sa žrtvom / počiniteljem nasilja

Obrazac popunjava djelatnik koji je vodio razgovor sa žrtvom / počiniteljem nasilja i predaje ravnatelju ili stručnim suradnicima Škole.

C) Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi

Obrazac popunjava stručna služba Škole.

XIII. Prevencija nasilja

Članak 15.

Radi sprječavanja svih vrsta nasilja nad učenicima Škola će primjenjivati preventivne mjere čiji su ciljevi:

- podizanje i njegovanje klime prihvaćanja, tolerancije i uvažavanja različitosti;
- uključivanje svih interesnih skupina (učenika, zaposleni u školi, roditelji, lokalna zajednica) u donošenje i razvijanje programa i plana prevencije;
- podizanje razine svijesti za prepoznavanje nasilja;
- definiranje postupaka za zaštitu od nasilja i reagiranja u situacijama nasilja;
- informiranje svih interesnih skupina o postupcima zaštite;
- poticanje svih interesnih skupina za uočavanje i rješavanje problema nasilja.

Škola će preventivne programe provoditi u sklopu redovite nastave, sata razrednika, školskih ili razrednih projekata, predavanja i drugih aktivnosti. Školski preventivni programi sastavni su dio godišnjega plana i programa te školskoga kurikulumu.

Ravnatelj će tijekom školske godine izvijestiti Nastavničko vijeće, Vijeće roditelja i Školski odbor o stanju sigurnosti, provođenju preventivnih programa te mjerama poduzetim u cilju zaštite prava učenika poduzimanju mjera zaštite prava učenika. Škola će tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i predavanja za roditelje na temu nasilja, postupanja kod nasilnog ponašanja i mjera sprječavanja nasilja u Školi i izvan Škole te postupanja u kriznim situacijama.

Predsjednica Školskog odbora:

Mirjana Milovac-Krželj, dipl. iur.

Ovaj Protokol objavljen je na Oglasnoj ploči i mrežnim stranicama škole dana 05. listopada 2020. god. te stupa na snagu dan nakon objave.

Ravnatelj:

Ivo Bilić, dipl. ing.

Klasa: 602-03/20-01/459
Urbroj: 2181-28-01-20-01
Split, 02. listopada 2020. god.

XIV. Obrasci
Prilog 1:

Turističko-ugostiteljska škola
A. G. Matoša 60
21 000 Split

OBRAZAC ZA EVIDENCIJU O NASILJU

1. Datum i vrijeme događaja: _____

2. Mjesto događaja: _____

3. Vrsta događaja:

a) tjelesna ozljeda	g) verbalno nasilje
b) nasilničko ponašanje	h) elektroničko nasilje
c) sudjelovanje u tučnjavi	i) neovlašteno posjedovanje sredstava pogodnih za ozljeđivanje
d) provala	j) prijetnja
e) krađa	k) oštećenje školske imovine
f) zlouporaba opojnih droga	l) oštećenje tuđih stvari
lj) drugo:	

4. Tijek događaja (opis događaja, sudionici, uzroci i posljedice za učenike, za roditelje, za djelatnike, za ostale osobe, za imovinu odgojno-obrazovne ustanove...).

5. Poduzete mjere.

6. Ime i prezime osobe **kojoj se prijavljuje** nasilni događaj:

7. Ime i prezime osobe **koja prijavljuje** nasilni događaj:

U Splitu, _____

Potpis:

Prilog 2.

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U TURISTIČKO - UGOSTITELJSKOJ ŠKOLI

ŠKOLSKA GODINA _____

Redni broj	Datum	Vrsta nasilja	Prijavitelj nasilja/zanemarivanja	Ishod
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				